

ZENTAI NÉPLAP

Előfizetési árak:

1 évre 5 frt, fél évre 2 frt 50 kr., 1/4 évre 1 frt 25 kr.
Néptanítóknak fél évre 1 frt 25 kr.

EGY SZÁM ÁRA 10 KR.

Megjelen minden pénteken.

FELELŐS SZERKESZTŐ
és laptulajdonos

Kozics Aladár
BANK-IGAZGATÓ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Zentán: Eugen és úri utca sarkán levő Tésits-féle házban.

Hirdetéseket s nyilttéri közleményeket külön díjazás mellett
közöl a kiadóhivatal.

Márczius 15!

Bontsd ki fényed sugárköteget mártius idusa s áraszd el vele országot és népet, kik általad és veled lőnek boldogok! Mosolój rájuk mosolyod ifjúkori búbjával, mit negyvenhárom éve lehelt arcodra a földi szentháromság: a szabadság-, egyenlőség és testvériség érzete. — Csepegtess lélek- és szíved tanait magasztos eszmédnek akként ma is: mint lelkesítéd 1848. tavaszán mindent, mi élt s életre költél mindent mi holt vala!

Fényed világa, világod nagysága és nagyságod magasztossága kísérje elménk gondolatait ma, midőn köszöntő szavaink kíséretében küldjük e szerény üdvözlőt a nagyságod iránti hódolat jeléül s dicsőíteni kívánjuk az eszmét, melynek szülő anyja te vagy!

Nem sok a szó, melyvel adott ajándékid névleg felsorolhatók, — de mérhetlen nagy az áldás, mit milliókra kiterjedt gondos szellemekkel nekünk adál s rengeteg a teher, mely alól munkában fáradt tagjainkat, magunkat és mieinket, mindenkit és mindent születésed által felszabadítál. Ezért volt léted keletkezésének napja ünnep e házában, milliók megváltó ünnepe, mit öröm ujongás és tomboló lelkesedés emelt a halhatatlanság szűk égi körébe.

Érkezésed előtt nem volt ember az ember, nem isten képmása, áldásos kegyének záloga: de volt szolgálta s önakarat nélküli puszta test, mely szolgált, hogy éljen s élt, hogy másnak szolgálhas-

son. — A munka kötelességével bírt, de jogával nem s még az élet természeti szent törvénye is csak akkor vette oltalmazó karjai közé, ha hogy az, ki felette élet-halál jogával rendelkezett, e természeti törvényt, ez Isten parancsát tőle megvonni nem akarta.

Nem volt szabad a vélemény és akarat nyilvánítás, börtön falaiba ütközött róptében a röpke szó, lenyűgözve az önkény zsarnokától eszme és gondolat s csak a bilincsek közül elszálló panaszsóhaj volt az, mit az ajk századokon át teremteni képes volt.

Földbirtok és tulajdon, köz- és polgári jog csak a távolban fénylett szabad hazánk nem szabad lakóira, melynek üdítő melegét és világát élvezni közpolgárnak jogában nem állott s csak szemét vakította, ha kérő imádatlalt fordult felé.

Az úr kénye és parancsa volt az, mi élet célja volt a közpolgárnak s a haza oltarán is csak restével, testi erejével áldozhatott, de e szellemi kincs, e föld felett uralkodó hatalom, segélyt nyújtani hazaszeretetének tiltva volt előtte.

De elérkezett ő, el a kelő napsugárral, annak ragvaságától keltve életre; elérkeztl te létünk új-játeremtője, kariainkra emelt egyenlőség kised gyermeke, szabadságunk szülő anyja.

Jöttöd örömláza hozta nemzetünket, öreget ifjított, ifjút férfiasított s gyenge karod reszketve tartott zászló alá hívta minden fiát e honnak örömtől sugárzó arcod biztató mosolva. És ők e zászló alá álltanak és esküdtenek, mert e zászló volt jelképe a független szabadságnak, csak testvért ismerő testvériségnek és ugyan egy jogokat teremtő egyenlőségnek. Gvenge, mert fiatal, karodban bíztak ők, az erősek, hogy az nem hálik súlyla alatt e magasztos tehernek. És nem is hajlott, mert tartották ők is, ők, kiknek századokon át elnyomott szabadsága kelté életre 1848. márczius 15-ét.

Láthattuk, mi volt a lelkesedés, közöröm és kínos féltékenység, hogy elvesztjük, mit feltalálunk kilencszáz esztendő hosszú fáradalmai után csak a vágy buzgó hevének köszönhetjük: láthattuk, mint nevelte a szabadság érzetének légköre óriássá és nagygyá e hon fiait, hőskökké a gyermekeket, kik együtt harcolva és vérezve érte tarták paizsul mellüket az eszme zászlója elé, hogy előbb abban szűnjék meg dobogni a honfi szív s csak azután hullion porba a féltve őrzött drága kincs, ha a sors kérlelhetlen szeszélye folytán sorba dőlnie végeztünk vala; és láthattuk a külföld bainokát, — kiket az elnyomott szabadság felszabadítása közben küzdött harcok vései avattak hőskökké és a közszabadság eszméjének apostoláivá — jönni jogaink védelmére, karunk segélyére, hazánk oltalmára.

Dicső harcokban kidölt félistenek szolgálták az ügyet, mit 1848 márczius 15-ike teremtett s szolgálták híven halálokig, míg sirjokra gördülő göröngy nem adta tudunkra, hogy ők már nem a miénk: ők a földé és emlékezeté.

De nem múló ez emlékezet, nem lehet az, mert hálás a nemzet, melynek éltöket áldozák s mert nem lehet istentelen az úttörő, meg szerencsétlen, hogy őket nem ismerheti, de szerencsés hogy imádhathja.

Üdvözlőljünk e napon, mert emlékei nemzetünk legszebb ünnepevé avatják, hódoljunk azok emlékének kiknek 1848 márczius 15-ikének születését, életését és megőrzését köszönhetiük: rójuk le kegyeletünk szent adóját siri lelkeknek, kik még éltek, nemzetünk apostolai, a hősök hősei voltak, most pedig nvngovó teremők porai felett csak az emlékezet virul, mit a soha nem szülő kegyelet ápol és áleszt; és az öröm legyen az, mi lelkünket a szent évfordulón felvidítia születésén szabadság, testvériség és egyenlőségnek.

Gondoljunk a multbani elnyomtatásra és ma milliók szabadságára, gondoljunk és érezzük, hogy

A „ZENTAI NÉPLAP” TÁRCZÁJA.

CSIRI-BIRI.

Gyakorló orvos.

Nevük nagyon jól van adva
A gyakorló orvosokuk;
Mert tudásra sohse viszik:
Mindéig csak gyakorolnak

Rossz poéták.

Megrezdítik szívünk húrját
A jó költő versei:
A rossz költő ám az egész
Hasunkat megrengeti!

Egy gyógyszerésznek.

Hirdeted a szépségflastromt:
Lány-rigóknak állítsz lépét —
Pedig hát meghazudtolja
A szert saját feleséged.

Révész Ernő

Valamit a nőkről*)

(Felolvastattott a marcalii »Olvasókör« január hó 17-iki felolvasó-estélyén.)

Mielőtt felolvasásom jelen tárgyát választottam volna, előbb egy más témában állapodtam meg, melyet, ha még ki nem dolgoztam is, de az

*) A »Veszprémi Közlöny« után

Szerk.

eszmével már tisztában voltam s ha tán a kidolgozás nem is, de a tárgy gyakorlati fontosságánál fogva mindenesetre érdekes lett volna. Hogy mégis elálltam tőle, annak oka a hölgyek részéről Hock János barátom Szilveszter-estélyi felolvasására nézve gyakorolt azon kritika, hogy bár a felolvasás minden tekintetben magas színvonalon álló s rendkívül érdekes volt, de hézagot hagvott ott, a hol a hölgyek megváltozott helyzetére átmenve, fénykorukon néhány szóval átsiklott s azzal végezett. Arról szó sincs, Hölgyeim és Uraim, hogy az a tehetség, mely mindvégig, úgy szólván, csudáltatta magát, ne tudta volna szépen lerajzolni ezt a kort is, de én azt gondolom, hogy ő itt már, a hol nem történeti kutfőkre, hanem a szeméink előtt folyó élet tanúságaira kellett volna hivatkoznia, aggódott, hogy ellenmondásokkal fog találkozni, azért nem akarta megkísérteni; s ime most én vállalkoztam arra, hogy ezt a hézagot kitöltöm, kevesebb erővel, választékossággal és gyakorlattal. Nem egészen én vagyok az oka: dr. Maver ügyvédné ő nagysága és kedves férje nagybefolyással voltak rám, kik nekem ezt hálás témául ajánlották. Azért bátor vagyok őket arra kérni, hogy a felelősségben velem osztozkodni sziveskedjenek, a mire a tárgy kényes voltánál fogva határozottan szükség van.

Lássuk tehát a hölgyek mai helyzetét és szerepkörét.

El kell ismerni, mélyen tisztelt hölgyeim, hogy a mai kor az önök dicsőségének és korlátlan tekintélyének kora. Elsőbbségi joguk mindenekben szentesítve van: áhitatos tisztelt környezeti lépteiket; jelenlétük bárhol választékos társalgást parancsol s akaratuknak föltétlenül hódolni a lovagiasság első

követelményének van elismerve. A költők lantja majdnem kizárólagosan önöket magasztalja: a daloknak csak az önök szívéből vett accordjai hevítenek lelkesedésre; a drámákban az önök szívéért harcol, verekszik élete kockázatásával a férfi-szenvedély, hogy ellenfelét leküzdve, odaborulhasson az önök lábához óhaink és kívánságaik végrehajtóiául. A való élet pedig azt igazolja, hogy a családi és társas életben kizárólag az önök gondolkodása az iránvadó, kegyeik messzeterjedő előnvöket biztosítanak; a jó renomét és társadalmi közkedveltséget az önök kedvező reklámja által lehet csak megszerezni s kétségbevonhatlan tény, hogy férfiek kegyéhez is csak az önök igazolvánva után lehet bejutni, s ennek érvénye is csak annyi időre szól, a mennyire azt önök concedálják. Valakinek, és pedig a férfiek közül, nagyon tetszett, midőn az említett felolvasásban az elnyomott paria-helyzetből az idők folyamán egvszer csak már ugy jó elő a nő, hogy férjét láncra vezeti. Ez, gondolom, a hölgyeknek először énekltő 14-ik században volt. Ez valószínűleg anakronizmus, mert ez az állapot tényleg most van, mert bár ezt a férfiek kétségbe vonják, de mindennapi élet igazolja, hogy az ő akaratuk nem szokott érvényesülni az önök ellenmondása dacára. Ez tény, ezt tagadni lehet, de eltagadni nem. Verheti a férj a mellét, hogy az ő akarata döntő a háznál, birhat erre bizonylatot akár önöktől, hölgyeim; az a dolgon nem változtat; önök magadják a férjnek ezt a beválthatlan nyugtatványt, hadd dicselkedjék vele, mert önök nem azzal törődnek, hogy kinek a nevében van az uralom, hanem hogy ki birtokolja.

A mondottak után most már csak az a kér-

testvérek és egyek vagyunk azóta, mikor pirkadt a hajnal s jövetelével ránk virradt mártius 15.

Ma szabad lélekkel, nem bilincs és rablánc csörgése közt tekinthetünk az égi birodalom felé köszönetére a mennyi jósnak, mit elérnünk engedett s ép azért lehet, sőt kell szívben és elmében, Isten előtt és magunk között lelkünk egész jobb felét ez ünnepnek áldoznunk, mert nem magyar az, ki elmulasztja önmaga s a haza iránti szent kötelességét s ki e hanyagsága által merészen nyúl a félszázad óta nyugovó hősök síri porához s fájdalom okoz még oda len is a sírban, a kegyelet hiányával azoknak, kik azért feküdtek hant alá, hogy mi boldogok lehessünk.

Fegyelmi vétség.

Megdöböntő példája a hatósági fegyelmitelenségnek és az ebből folyó törvénytelen túlkapásnak az az eset, melyet városi képviselő-testületünk f. hó 7-én tartott közgyűlésében tárgyalt. Lehetetlen fel nem háborodnia a leghiggadtabb kedélynek is oly dolgok fölött, a minők az említett városi közgyűlésen, tehát a nyilvánosság előtt, lejátszódtak. —

A hallgatóság minden egyes tagja indulattól kipirult arccal hagyta el a közgyűlési termet, — annyira megbotránnyozott a zöld asztal körül ülő tanács három tagjának példátlan törvénytörés és a képviselő-testület törvényadta jogát lábbal tapodó nyilatkozatai fölött, midőn az elnöklő polgármester, a város mérnöke nyíltan s határozottan szemébe mondották a képviselő-testületnek, — hogy jogérvényes határozatát semmibe sem veszik, annak nem engedelmessékednek; az ügyész pedig pártolólágg szólalt fel mellettük s mert szavai meghallgatásra nem találtak, gorombaságban tört ki és az ajtóból visszakiabálva távozott el a gyűlésteremből.

A képzeltet legatartalanabb önfeledkezés, melyre az indulat legmagasabb foka ragadhat valakit, ha méltatlanul bántalmaztatik, vagy jogában igazságtalanul megsértetik, lélektanilag indokoltá tehet a szenvedélyen uralkodni nem képes magán egyéneknek oly nyilatkozatokat, a melyeket higgadt megfontolással tenni képtelenek lennének; de hivatalos állásban s hivatalos ténykedés közben ily elragadtatásnak, ily nagymérvű önfeledésnek előfordulnia nem szabad, s ha mégis emberi gyarlóságból előfordul, a törvény tisztelete és az állás iránt tartozó tisztelet elengedhetlenül megköveteli hogy a magáról megfélemlített tisztviselő megbocsáthatlan gyarlóságának áldozatává essék, épen azért, mert annyira gyarló s annyira megfélemlített

dés, vajjon hivatottak-e önök, hölgyeim, e vezérszerepre? Előnyére van-e a világnak, hogy a régi állapot megváltozott, hogy a megnyert teljes női szabadság idő folytán a kormányuraltat is lefoglalta a maga számára a családi és társas életben? Abban a szerencsés helyzetben vagyok, hölgyeim, hogy én, ki a dolgokat erkölcsi szempontból tartozom bírálni, határozottan az önök pártjára állhatok. Elmondom indokaimat. Csak arra kérem hölgyeim, hogy ha már az önök kormányhatalmának jogosultsága ellen netán tiltakozni találó férj ellen önökkel véd- és dacszövetségre lépni magamat elhatároztam, fogadjanak el tőlem néhány gyengéd figyelmeztetést is.

Hogy a vezérszerep, uraim, az említettem tereken a hölgyek kezében legyen, erre jogosultakká teszi őket:

1-ször. A férfiaké fölött határozottan kimagasló szív- és lélekfinomságuk. Megengedem én azt uraim, hogy önöknek több könyv volt a kezükben mint a hölgyeknek; azt is elismerem, hogy műveltségük áll azon a nivón, melyre önértük méltán hivatkozhatik; azt sem vonom kétségbe, hogy a legjobb szándékot hordozzák szívükben embertársaik iránt, de — a mint Buckle is mondja, »a férfiak szervezetükénél fogva érdeesebbek és keményebbek mint a nők,« míg azt már Aristoteles is megvallotta, hogy »az asszony gyengébb szervezetű s nemesebb érzésű a férfinnál.« Szó sincs róla, hogy különbség ne volna a férfiakban is az érzelem gyengédségére nézve; vannak a kiknek jellemén igen szépen domborodik ki a simaság, a kik a drasztikum piaczára nemhogy eljárni nem szeretnek, de sőt határozottan undorodnak a csunyaság szagától is: de a nők érzületének általán alapjellege a szemérmesség, mely elpirul minden izléstelen szóra s eltiltja magát az alacsony társalgást; s épen szíverényükben ezen szép jellemvonása kölcsönzi nekik ezt az imponáló fölényt, mely előtt az e tekintetben legindolensebb természet is az önuralom

képes az általa elfoglalt hivatalos állás iránt tartozó feltétlen tiszteletéről.

Még inkább áll az akkor, midőn a tisztviselő egy fölötté álló törvényes testülettel, minő a városi képviselő-testület, gyűlésben együtt tanácskozva, azon gyűlésben viselkedik akként s a gyűlésben tesz oly nyilatkozatot, melytől eltiltja őt az általa elfoglalt hivatalos állás éppen annál fogva, mert azon állást elfoglalja.

Arról volt szó a f. hó 7-én tartott városi közgyűlésen, hogy Zenta város képviselő testülete jogérvényesen elhatározta, miszerint az a feljáró, mely a városból a népkert alatt a tiszai védőtöltésre felvezet, a védőtöltésnek legújabb eszközölt magasbitása folytán is hagyassék meg az eddigi helyén és ne helyeztessék át más helyre, hanem a régi helyén magasbitassék meg s esetleg szélesbitessék ki. — Ezen jogérvényes közgyűlési határozat ellenére félreismerhetlen előkészületek tétettek a közgyűlést megelőző napokban a városi tanács részéről az említett feljárónak más helyre áthelyezése iránt, azon állítólagos indokra alapítva ezen eljárást, hogy a kérdéses feljárónak más helyre leendő áthelyezését a bácsi-tiszai ármentesítő társulat rendelte volna el; mely előkészületeket Mester Lajos képviselő és Dudás Lajos városi jegyző, mint a bácsi-tiszai ármentesítő társulat választmányának zentai tagjai, észrevehették, a városi képviselő-testület említett jogérvényes határozatára való hivatkozással, s miután ilyen társulati intézkedésről ők mint választmányi tagok mit sem tudtak, kérdést intéztek a társulat elnökénél illetve választmányánál a dolog mibensége iránt, s kiderült, hogy a kezdeményezés a képviselő-testület jogérvényes határozatának megkerülése s meghiusítása iránt: a város-házából indult ki.

A közgyűlésben nem sikerült ugyan a képviselőknél megtudni, ki volt a kezdeményező, de gondoskodott róla a képviselő-testület, hogy titokban ne maradhasson, mert határozata, melyet egyelőre a tárgyban hozott, azt az utasítást is tartalmazza a tanács számára, hogy hivatalos uton keresse meg a képviselő-testület nevében a bácsi-tiszai ármentesítő társulatot annak közlése végett: »Ki volt az, a ki Zenta város nevében a társulatnál kezdeményező lépéseket tett az iránt, hogy a szóban forgó népkert alatti feljárót, a városi képviselői közgyűlés határozata ellenére, építette a társulat más helyre?« Tableau! . . .

Ha nem Zentán élénk, jós tehetség nélkül megjegyezhetnők, hogy a fentebbi kérdezősködéskor érkezendő válasz már nem fogja sem a polgármestert, sem a városi mérnököt a város szolgálatában találni. Így azonban s különösen abból következtetve, hogy a közgyűlésnek másnap — f. hó 8-án — történt folytatásában mindketten sőt a mérnök annyira

igájába veti magát s megköszörüli nyelve darabosságát, ha női társaságba kerül.

Ez kölcsönzi nekik azt a kellemet és bájt, melylyel annyira tudnak hódítani s hordják magukon azt a szép képet, mely oly közel állítja őket származásuk forrásához. Ezen gyengéd érzületük lehellete aztán ama jószág, mely himpor gyanánt arcukon előmlik s mely oly rokonszenvesékké teszi őket s felkelti irántuk a jó tiszteletet. Most már ha arról van szó, hogy akár a család benső életében, akár annak külrehatásában kinek az akarata érvényesüljön: mindenesetre azé, a kinek erkölcsi fölénye jobban imponál s a kinek szív- és lelki finomsága több szimpatitát képes kelteni s jobban le tudja kötelezni a szívességet és jóakaratot, melyet egy család sem nélkülözhet.

2-ször. Az uralmat határozottan a nő részére követeli annak természetes okossága. A családi élet tevékenysége leginkább a köznapi élet dolgai köré van utalva. Nem tagadom, hogy a férfi eleme sokkal nagyobb koncepcziókra képes, de a gyakorlati életben nem tud oly körültekintő lenni, a dolgok körülményeivel és eshetőségeivel ugy számolni, mint a nő. Állításom megerősítésére ismét Bucklera hivatkozom, aki azt mondja, hogy: »az asszonyok nem látnak oly messze, mint a mennyre a férfiak képesek, de a mit látnak, azt élénkebben látják.«

Már pedig az a szerepkör, mely egy család részére kijelölve van, nem terjed oly messze, hogy addig a nők el nem láthatnának; ennek keretén belül tehát a családot érintő dolgok fogalmazásánál és végrehajtásánál az iránt adó szerep rendelkezésükénél fogva a hölgyeket illeti meg, a mint azt az eredmények is fényesen igazolják; mert nemde önök hölgyeim, esetről-esetre betudják bizonyítani, hogy a dolog úgy volt kigondolva, a hogy önök kigondolták; úgy volt leghelyesebben végrehajtva, a hogyan azt önök végrehajtották, nem pedig a hogyan férjeik akarták. Itt tehát nem lehet ellenmondás. (Folyt. köv.)

aktive részt vett, hogy öklével verte a zöldasztalt, midőn Szabó László képviselő őt azon elkövetett nagy bűnére figyelmeztette, mely szerint uyiltan s tartózkodás nélkül kijelentette, hogy a képviselő testület határozatának nem engedelmessékedik s a felmerült kérdésben a bácsi-tiszai ármentesítő társulat elnökétől vett rendeletet inkább respektálandónak találta, mint a képviselő-testület határozatát, a polgármester pedig magasabb körökkel való ismeretségére hivatkozva hányt »fity«-et a képviselő-testületnek s csak akkor kezdett észrevehetőleg meghunyászkodó hangon beszélni az elnöki székről, midőn a képviselőtestület — 3 képviselő kivételével — egyhangúlag kimondotta, hogy semmiféle kifadásokra nem szavaz meg pénzt addig, míg Boromisza János ül a polgármesteri széken: attól lehet tartani, hogy az illetők csak még ezután következő nagyobb botránnyok árán hajlandók a történelemből a consequentiát levonni.

Ajánljuk ez ügyet a megyei felsőbb hatóság komoly figyelmébe.

Közgazdaság.

A »Magyar Gazdatiszti Congressus«-ra szóló meghívók s általános programmok szétküldettek.

Mielőtt magához a napirendre kitűzött tárgyakhoz hozzászólnánk, legyen szabad előadnunk nézetünket, mely általánosságban a congressus tartására, illetve annak szükséges, vagy szükségtelen voltára vonatkozik.

Magyarország lakóinak többségét a földműveléssel foglalkozók képezik. A föld művelésével, vagyis gazdálkodással foglalkozóknak pedig túlnyomó többsége a közép és kiscgazda osztályból kerül ki. Ez ama két osztály, mely az utolsó évek megváltozott gazdasági viszonyai és az ezek folytán kedvezőtlenül vált megélhetési feltételek elkerülhetlen következményeül csupán a saját családjuk s személyzetük első rendű szükségleteinek kielégítésére törekedhetik. — A mindennapi kenyérért teljes fáradtságos küzdelembe fizikailag és anyagilag valos mértékben igénybe vett ember pedig nem képes, mert nem lehet képes arra, hogy törekvéseinek céljául tekintse az általa cultivált foglalkozási ág, mint ilyenek fejlesztését is. Ez tőle nem várható. —

Mivel pedig a nemzeti haladás feltételezi az egyes foglalkozási ágaknak ész és tervszerű fejlesztését, nálunk Magyarországon ez első sorban is a gazdálkodást üzőktől kell hogy kiinduljon, már csak azért is, mert iparunk és kereskedelmünk is csaknem kizárólag a hazai termékek feldolgozására, illetve ezeknek adás-vételére szorítkozik.

Kétségtelen levén a fejlesztés szükséges volta, midőn az erre hivatottakat keressük, szemünk elé tűnik a jól berendezett nagyobb gazdaságok egész tömege, a hol van mód és alkalom a kísérletezésre s ennek alapján a felalálásra. Itt kell kezdeményezni, innen kell származnia a haladást jelző fel-fédezeseknek.

Igen ám, csak hogy nagyobb gazdaságaink ma napság már többnyire a gazdálkodáshoz nem értők birtokában vannak s itt a gazdálkodást magát a gazdatisztek végezik. A gazdatisztek pedig oly csekélynek mondható fixum mellett vannak alkalmazva, mikép részükről csaknem elvárhatlan a gazdaság fejlesztésére való törekvés.

Miért, mert ök maguk is arra vannak utalva, hogy esetleg még saját köteleességüknek kisebb-nagyobb mértékben való elhanyagolása mellett is egyéb kereset forrást igyekezzenek maguk számára teremteni, ha azt akarják, hogy idősebb korukban, mikor már a farszót munkára képtelenek, legyen betevő falatjuk. Ennek oka pedig abban leledzik, hogy csekély fizetésüket felélik családjukkal s nyugdíjat kitől sem húzhatnak.

Ezért kell a gazdatisztek erkölcsi és anyagi érdekeit biztosítani s számukra egy nyugdíj-intézetet felállítani. —

Ha a gazdatiszt érdekeit s jövőjét biztosítva fogja látni, bizonyára fokozott tevékenységet fejtend ki a gazdálkodás érdekében, a mi által mintegy biztosítva leend a gazdaság haladása is.

»A magyar korona területén foglalkozó gazdatisztek és erdészek országos segélyegyesületének választmány« bizonyára e szempontból kiindulva határozta el egy f. évi május 6. 7. és 8-án Budapestben a »Közletken« megtartandó országos congressus egybehívását.

A congressus napirendje a következő:

I. Elnöki megnyitó.

II. A gazdatisztek erkölcsi és anyagi érdekeinek biztosítása.

III. A gazdatisztek nyugdíjintézetének felállítására.

IV. A tiszti száztóli rendszer előnye a birtok jövedelmezése szempontjából.

V. Az elhelyezés szabályozása.

VI. Beadott indítványok és határozati javaslatok tárgyalása.

A congressuson résztvehetnek mindazon, az ügy iránt érdeklődő földbirtokosok és gazdatisztek, kik a szándékukat a rendező-bizottságnál bejelentik s részvételi díj 1 frtot beküldenek. Bejelentési zár határidő f. évi április 20.

Az ügy nemzetgazdasági szempontból fontossággal bírván, figyelemmel kísérik s adandó alkalmalással vissza térünk reá.

Kozics Aladár.

Különfélék.

Szerkesztői hivatalos órák mindennap d. u. 2-4-ig tartanak, mely időben lapunk szerkesztője a lap érdekében hozzá fordulónak rendelkezésre áll. Közleményeket lapunk legközelebbi számára csütörtökön d. u. 4 óráig fogad el — a szerkesztőség.

Dr. Hajnald Lajos bíboros érsekünk az újvidéki r. k. hitközségnek 30,000 frtot adományozott oly képen, hogy ezen összegből a hitközség régi, 10,000 frtot tevő adósságát kifizetvén, a fennmaradó 20,000 frtot templomépítési célokra a hitközség részére letétmenvenzte s ez által lehetővé tevő az újvidéki r. k. hívek régóta s hön táplált óhajának teljesülését.

Az „Alföldi Iparlap“ szerkesztősége kéri az ipartestületek elnökségeit, miszerint évi jelentéseiket ismertetés céljából hozzá beküldeni sziveskedjenek.

A bácsi tiszai ármentesítő társulat 1891 évi március 23-án d. e. 10 órakor Ó-Becsén közgyűlést tart, mely közgyűlésnek tárgyai többek között: 1) 1891. évi költségvetés; 2) a társulati alapszabályok s gátvédelmi szabályzat módosítása és evvel (talán ezzel?) kapcsolatosan dr. Vojnovics Áron írásbeli indítványának tárgyalása végett kiküldött bizottság jelentése, 3) gátbiztosi s gátóri lakások létesítése iránti intézkedés; 4) Mihályi Sándor t. jegyzőnek a nagy kölcsön kieszközlése alkalmával felmerült utiköltségei s napidíjainak kiutalványozása iránti bizottsági s választmányi ülési javaslat stb.

Meghívó. A Bács-Bodrogh vármegyei gazdasági egyesület folyó hó 15-én délelőtt fél 10 órakor Zomborban, a vármegyei ház kistermében közgyűlést tart, melyre az egyesület tagjait tisztelettel meghívjuk. Kelt Zomborban, 1891. évi március hó 6-án. Schmausz Endre, elnök. Rombay Dezső, titkár. — Tárgyak: 1. Titkári jelentés. 2. Pénztári jelentés. — 3. Számvizsgáló-bizottsági jelentés. — 4. Munka tervzet a folyó évre. — 5. Költségvetés. — 6. Elnök, alelnökök, ig. választmány, számvizsgáló bizottság lemondása. 7. Elnök, alelnökök, ig. választmányi tagok és számvizsgáló biz. választása.

Halálozás. Kleiner János moholi tanító, a »moholi segélyegylet« könyvelője, s az ottani tűzoltó egylet alparancsnoka f. hó 11-én esti 9 órakor egészen váratlanul a legszebb férfikorban elhunyt. Nyugodjék békével!

A szabadkai kir. törvényszéknél az ügyek elintézése tetemesen gyorsabb, mint az előbbi elnök idejében volt. — Csupán az expeditió körül van még mindig sok kívánni való, és pedig nemcsak az egyes darabok kiadásának gyorsasága, hanem azok correct kiállítása tekintetében is. — Annál lassabban megy azonban az ottani járásbírósnál minden. A judikatura pedig oly ingatag és tétovázó hogy a jogkereső közönség e tekintetbeni panasza uton-utfélen hallható. Hir szerint a törvényszék erélyes elnöke legközelebbre itt is gyökeres javítást helyez biztos kilátásba, különösen a bíróság vezetése körül, mely lazaságán kívül sok más oly hibában szenved, hogy az ez irányban minél előbbi javítás és okszerű, gyökeres változtatás a jogász körökben általános óhaját tárgyát képezi.

Jótekonycélu műkedvelői színi előadás. Zentán az Eugen herceg szálloda üvegtermében a zentai izr. nöegylet javára 1891. március hó 14-én (szombaton) adatik: »Vén bakancsos és fia a huszár.« Népszimű 3 szakaszban, dalokkal és táncsal (irta Szigeti József, rendezők: Bán Lajos és Braun Soma urak.) Sugó Dudás István ur. Személyzet: Veres eszlár, Heiszler Zoltán ur. — Ilon, leánya Preszly Mariska k. a. — Frici, Czehe Győző ur. — Sugár Mihály kiszolgált bakancsos, Braun Soma ur. — Laci fia, Sztudényi Gyula ur. — Hangos kántor, Harsányi János ur. — Lidi leánya, Brichta Irén k. a. — Pista bojtár fiu, * * * — Talléros huszár káplár, Garai Kálmán ur. — Huszár ör-

mester, Róser József ur. — Nép, huszárak, czigányok. — Helyiárak: Körszék az első 5 sorban és oldalon 1 frt 50 kr. Körszék a többi sorokban 1 frt. Jegyek f. hó 11-től előre válthatók Heiszler Aladár és Hegyi Lajos urak kereskedésében. Kezdeté pont fél 8 órakor. Előadás után a diszteremben táncvigalom tartatik, melyre a t. közönséget meghívja a rendezőség. Felülfizetések a jótékony célra köszönettel fogadta n k.

Halálozás. Csicsáki Mihály arvaszéki ülnök Zomborban jobblétre szenderült. Az elhunytat, akit házassága legszebb éveiben ragadott el a halál, ifju nejein kívül édes atyja és nagyszámu rokonság gyászolja. Nyugodjék békében.

Berger József helybeli gabonakereskedő folyó hó 11-én a hajnali órákban elhunyt.

Hadzsits József helybeli kir. járásbíró-sági szegédtelekkönyvvizető a szabadkai kir. törvényszékhez telekkönyvvizetővé nevezetett ki. A mennyire örvendünk e derék, szorgalmas s iparkodó hivatalnoknak kiérdemelt előléptetésén, ép annyira kell őt, mint társas-életünk egyik legkedveltebb tagját sajnálnunk, mert elveszítjük. Hisszük, mikép Hadzsits ur Szabadkán is élénken fog érdeklődni Zenta, mint második hazája és a zentaiak, mint jóbarátai iránt.

Bús Jakab martonosi káplán a Jézus Társaságba lépett.

Az eperfák védelméről. A városi képviselőtestület gazdasági bizottságának figyelmébe ajánljuk azt a barbár pusztítást, melyet nálunk az országutakat szegélyző eperfákkal elkövetnek a selvem bogarak etetésének idejében. A mikor is minden ellenőrzés és rendszer nélkül kiméletlenül fosztják meg az eperlevél szedők a fákat leveleiktől, csupaszkodóká tevén egész sor fákat s ez által megfosztván azokat egyik legfőbb életszervüktől. — A levél a fánál az, a mi az állatnál a tüdő. A tüdő a lélekzés szerve; a fa levelein által szedi magába a levegőt, mely nélkül nem élhet, elszárvul, élete tenedővé válik. A fának leveleitől való megfosztása egyenlő a fa megölésével, vagy legalább is épségétől, életképességétől való erőszakos megfosztásával. Nemtelenebb erőszakot a természet ellen nem követhet el ember, mint a viruló élőfán elkövetett erőszak. — Az eperfák leveleit selvemtenvéstés céljára, a selvem bogarak etetésére fel lehet használni a nélkül, hogy az által magát a fát életerőtől megfosztani kellene. Sőt a rendszeres levél-szedésnek kettős előnye van, mely abból áll, hogy míg egyrészt a selvem hernyók frisebb levelekkel láthatók el a rendszeres levél-szedés utján, addig más részről maga a fa nemcsak nem szenved épségében és tenvedésképességében semmit sem, hanem elősegíti annak izmosodását, tartósságát s növeli benne az életerőt. Ennek módiát legközelebb közlendjük.

Marian Miklós, szabadkai kir. törvényszéki bíró, folyó hó 1-én vasárnap d. e. 9 órakor a zombori gör. kel. templomban oltárhoz vezette szerbográdi Nikolics Anica kisasszonyt, szerbográdi Nikolics Ulászló, az ő felsége személtve körüli miniszterium osztálytanácsosának leányát. Az esketési szertartást Zsifkovics Demeter, zombori gör. kel. plébános teljesítette. Násznapok voltak: Ambrovics Gyula és a menvaszszony nagybátyja Lallosevics Jakab helybeli nagybirtokosok.

Halálozás. A következő gvászientést vettük: »A bajai esperes-kerületi lelkész kedő papság szomorodott bánatos szívvel jelenti valamint saját, ugy az illető testvérek és nagyszámu rokonok nevében, hön szeretett paptársunknak, illetve felejtlen kedves testvéröknek s rokonuknak nagyvontsz. Kovacsics Károly csávolyi plébánosnak folyó évi március 4-én kora hajnalban, élete 47-ik, áldozarsága 33 ik évében, hosszabb szenvedés után, a haldoklók szentségeinek ájtatos felvétele mellett, az Urban történt elhunvtat. A megboldogultnak drága földi maradványai f. é. március 6-án délelőtti 10 órakor fognak — lelke enyhületeért Istennek megelőzőleg bemutatandó gvász sz. mise után — csávolyi köztemetőben örök nyugalomra elhelyeztetni. Csávoly, 1891-ik évi március hó 4-én. Az enyészhetetlen, örök világosság fényeskedjék neki!«

Felhívás a nemzethez. Az 1848 évi március hó 15-éről s e napot követő szabadságharc nagy napjaiból és kiválóbb alakjaitól fennmaradt emlék tárgyak össze gyűjtését és örök időkre megőrzéséről való gondoskodását tűzte ki egyik feladatául a kolozsvári március 15. ünnepélyt rendező állandó bizottság, abból a célból, hogy e tárgyak közkinés gyanánt való megőrzése és szemléltetése által élessze a nagy napok és jeles férfiak iránti kegyeletet, másrészt pedig az összegyűjtéssel elejét vegye becsebb ereklyék elkalodásának. A bizottság tehát felkéri mindazokat, kik ily tárgyaknak birtokában vannak, hogy sziveskedjenek azokat megőrzés végett »Deák Albert bizottsági elnök. Kolozsvár« címe alatt beküldeni. A beküldött tárgyak vételét

kiadványaiban nyugtázni fogja s a tárgyakkal az adományozó nevét is nyilván tatta a bizottság. Ily emlék tárgyak lehetnek: iratok, könyvek, hírlapok, érmek, szalagok, kokárdák, arcképek, csatahelyek rajzai, leírásai, vértanúink fegyverei, kézi eszközei, sirjaiknak, emlékköveiknek rajzai, vagy miniatúr másolatai, készítményei stb.

Könyai Kiss Albert vívómester, az arany érdemkereszt birtokosa, ki vívómesteri minőségben a külföld nevezetesebb sport városában működött, rövid időre városunkban szándékozik órákat adni a kard- és törvívás, birkozás s minden e szakba vágó testedző sportnemben. Jelentkezhetni szabadkai utca 369 szám alatti (özv. Wechslerné-féle) házban levő lakásán.

Felhívás. Tisztelettel alulírottak érkezettnek látván az időt, hogy nagykiterjedésű megyénkben a szétszórva lévő tűzoltó-testületeket egy közös kapocs által egymáshoz közelebb hozhassuk s így a zászlónkra irt magasztos célnak mindinkább és jobban megfelelő, tűzoltói intézményünket közös és egyesült erővel fejleszthessük és tökéletessé bithessük, — folyó évi február hó 20-án Szabadkán egy előértekezletet tartottunk, mely alkalmal a vármegyei tűzoltó-szövetség létesítése céljából egy alapszabálytervezetet dolgoztunk ki és fogadtunk el. — Az alapszabály kidolgozása céljából tartott értekezletre a megye minden vidékéről egy-egy tűzoltó bajtársat azon okból hívtunk meg, nehogy az alakuló közgyűlést előbb egybehíván, ez alapszabálytervezet hiányában előbb e miatt egy bizottságot kiküldeni és annak utána érdemleges intézkedések nélkül izmét szétoszolni legyen kénytelen. — Az alapszabály tervezetét tehát több tekintelmel megyei szövetség alapszabályainak figyelemmel tartása mellett kidolgozván, egy példányban tisztelettel ./. alatt midőn betekintés és felülvizsgálás céljából imittén ezennel megküldénénk, van szerencsénk egyben értesíteni, hogy a vármegyei tűzoltó-szövetség alakuló közgyűlését f. évi márc. hó 25-ének reggeli 9 órájára tűztük ki Zomborba. — Vármegyénk érdemdús alispánja szives engedélve folytán ezen közgyűlésünket a megye palota kisebb tanácskozási termében tartjuk, melyre bajtársi tisztelettel minden megyebeli tűzoltó-testület hivatalos. Van szerencsénk tehát a tiszelt Parancsnokságot is ezennel felkérni, miszerint a vezetése alatt lévő testület egy írásilag felhatalmazott kiküldött, lehetőleg a testület vezetője által ezen alakuló közgyűlésen képviselvetni sziveskedjék. — A tűzoltó képviselőket egyenruhában jelennek meg. — Midőn hisszük és reméljük, hogy az ügy fontosságára való tekintettel vármegyénk és városaink minden egyes tűzoltó-testületeinek vezetőjére nézve ezen alakuló ülésben való részvételt mulasztatlan kötelességgé teendí: kérjük a megjelenő tűzoltó-testület vezetőjének nevét zombori főparancsnok-bajtársunkkal 1891. évi március hó 22-éig közölni. — Kelt 1891. évi február hó 20-án. — Bajtársi üdvözléssel: Dr. Hadzszy János s. k., a topolvai önk. tűzoltó-egylet főparancsnoka. Dr. Kék Lajos s. k., az apatani önk. tűzoltó-egylet főparancsnoka, Macskovits Titusz s. k., a szabadkai önk. tűzoltó-egylet főparancsnoka. Matkovits József, s. k., a zentai önk. tűzoltó-egylet főparancsnoka. Scossa Zoltán s. k., a szabadkai városi tűzoltóság parancsnoka. Városv. László s. k., a zombori önk. tűzoltó-egylet főparancsnoka.

Városv Tivadar újvidéki főgymnasiumi igazgatót a napokban — a mint halljuk — egy, eddigelé ismeretlen tettes meglapta. Ugvanis a hivatalos helviségében levő íróasztalának fiókját (valami módon sikerült a tolvajnak kinyitni s így az abban levő 300 frtot szépen elvitte. A pénz egy levélborítékban volt, a tolvaj az összeget kivette s a borítékot ismét visszatette a régi helyére, mintha semmi sem történt volna.

Időjárásunk sehogy sem akar a tavaszra fordulni. A télen át leesett hőtömeg még mindig körül-belül egy arasznyi magasságban lepi a földeket. A hó kéreg alatt kitelelt őszi vetés ez ideig kifogástalanul jól áll, de előre láthatólag a tavasziak nem foghatnak megemberkedetni a nyár beállta előtt. Ezt jósolgatják némely tapasztalt gazdák; s noha van némi valószínűség a jóslat teljesülésbenéne mellett, nem lehetetlen, hogy a jó télre jó termés is fog következni.

Csongrádon egy vállalkozó cukorgyárat szándékozik felállítani.

Újvidéken Möricz Pál helyébe Harkányi Károly kormány-párti választatot meg egyhanglag orsz. képviselővé.

Rózse lopás. Mihálykó Mátyás helybeli gátör jelentést tett a kapitányságnál, hogy Deák István, Molnár Szipán András és Simon Mihály közártalmas egyének a tiszai védtöltésről nagyobb mennyiségű rózsét loptak.

Vizsgálat. Az adai m. kir. földmives is-

kola fél évi vizsgái folyó hó 16-án fognak megtartani, melyre a mezőgazdasági tanügy barátait tisztelettel meghívja az igazgatóság.

Bankóhamisító banda. Szivacon a m. kir. esendőség egy nagy pénz pénzhamisító bandát fogott el, melynek tagjai erős fedezet alatt Zomborba vitték. A banda tagjai előszeretettel csak egy fitosokat gyártottak és kiterjesztették működésüket az egész Bács-megyére. A hamisított egy fitosok oly primitív külsővel bírnak, hogy a többi közt a karmin piros sorszám teljesen hiányzik belőle. Így igen könnyen felismerhető.

A **monakoi** játékbarlangról szép dolgokat közöl egy genfi lap, a »Semaine Religieuse« A játékbarlang részvénytársaság tulajdona, melynek az alaptőkéje 500 millió frank. Összesen 60000 részvény van, mindegyik 500 frankos. Az 1889. évben az osztalék 32 perzent volt, amiből kitűnik, hogy 60 millió frankot vesztek a játékosok, azon az összegben kívül, amit kezelési költségek címén leszámit a bank. A részvények nagy részét a bank volt tulajdonosának vejei tartják birtokukban. Ezek Bonaparte Roland herceg, meg Radziwill herceg. A múlt év folyamán 87 játékos végezte ki magát a miatt, hogy mindenét elvesztette. Ezek közül a legfeljebb vesztett egy Yjuin nevű fiatal japáni, aki egy hét alatt 1.300.000 frankot usztatott el.

Kilátás a gabnáraak emelkedésére. A jelenlegi körülmények rendkívül kedvezők a gabnázletre és a gabnáraak további emelkedése várható. Malmaink panaszkodnak ugyan, hogy a jelenlegi buzaáraknál veszteségre örülnek. A malmok panaszait azonban nem igen veszik komolyan, mert a múlt évben is sokat panaszkodtak, még is nagy osztalékokat fizettek. De hát mit is akarnak a malmok örökös panaszaiakkal? Ha nagy haszonra dolgoznak abból sincs a termelőnek haszna és azzal nem is dicsekednek, tehát kár panaszkodni, ha egy-két napon át nem megy ugy az üzlet, a hogy kívánnák. Tény az, hogy Budapesten nincs gabnakészlet, a hajózás pedig még mindig nem jöhet kombinációba, tehát a budapesti piacon most az árú-tulajdonosok szabhatják meg az árt a fogyasztóknak.

Vasuti menetrend.

— Érvényes 1891. január 15-től. —

Zentáról Szabadkára.	reggel	délután
Zenta — — — —	7 ó 21 p 5 ó 40 p	
Bogaras — — — —	7 » 51 » 6 » 10 »	
Ó-Kanizsa szállás — —	8 » 26 » 6 » 46 »	
Békova — — — —	8 » 42 » 7 » 05 »	
Szabadka — — — —	9 » 08 » 7 » 32 »	
Szabadkáról Zentára		
Szabadka — — — —	5 ó 29 p 3 ó 42 p	
Békova — — — —	5 » 57 » 4 » 13 »	
Ó-Kanizsa szállás — —	6 » 28 » 4 » 45 »	
Bogaras — — — —	6 » 52 » 5 » 11 »	
Zenta — — — —	7 » 20 » 5 » 39 »	
Zentáról Szegedre		
Zenta — — — —	9 ó 10 p 6 ó 06 p	
Adorján — — — —	9 » 37 » 6 » 33 »	
Ó-Kanizsa — — — —	10 » 13 » 7 » 09 »	
Martonos — — — —	10 » 27 » 7 » 24 »	
Horgos — — — —	10 » 46 » 7 » 44 »	
Röszke — — — —	11 » 22 » 8 » 18 »	
Szeged — — — —	11 » 46 » 8 » 42 »	
Szegedről Zentára		
Szeged — — — —	5 ó 14 p 2 ó 30 p	
Röszke — — — —	5 » 40 » 3 » 56 »	
Horgos — — — —	5 » 59 » 3 » 14 »	
Martonos — — — —	6 » 34 » 3 » 50 »	
Ó-Kanizsa — — — —	7 » 03 » 4 » 19 »	
Adorján — — — —	7 » 28 » 4 » 44 »	
Zenta — — — —	7 » 54 » 5 » 10 »	
Zentáról O-Becsére		
Zenta — — — —	8 ó 04 p 5 ó 59 p	
Ada — — — —	8 » 40 » 6 » 36 »	
Mohol — — — —	9 » 08 » 7 » 04 »	
Bács-Petrovoszellő — —	9 » 28 » 7 » 23 »	
O-Becse — — — —	9 » 55 » 7 » 50 »	
O-Becséről Zentára		
O-Becse — — — —	5 ó 10 p 3 ó 30 p	
Bács-Petrovoszellő — —	5 » 39 » 3 » 58 »	
Mohol — — — —	6 » 11 » 4 » 30 »	
Ada — — — —	6 » 24 » 4 » 46 »	
Zenta — — — —	7 » — » 5 » 20 »	

Irodalom.

Sirisaka Közmondások Könyvéről.

Bizonyára emlékeznek még t. olvasóink azon szép és érdekes ismertetésekre és bírálatokra, melyek az elmúlt polgári év második felében Sirisaka Andor pécsi tanító, (ki bár még fiatal ember, de már is az első rangú népirodalmi írók körébe küzdötte föl magát) — a »Magyar közmondások Könyve« című jeles munkájáról jelentek meg a honi magyar lapokban. A tehetséges és vasszorgalmu szerző e művéről akarunk szólni. Ugyanis nevezett író, ki egyuttal e műnek kiadója is egyszermint, a könyvről megjelent ismertetéseket és bírálatokat («A sajtó ítélete» cím alatt) betűrendes kivonatban utánnyomatta — s ezt megrendelési fölhívás kíséretében beküldötte mindazon tanintézeteknek és magánzemélyeknek, kikről föltehette, hogy e valóban terjesztésre méltó s hézagpótló könyvet esetleg pártolni fogják. Lapunk szerkesztőségét is fölkerlte, hogy e munkája ügyében fölsszóljunk. Mi e megkeresésnek annál is inkább hajlandók vagyunk eleget tenni, a mennyiben tényleg már több ízben meggyőződünk arról, hogy nevezett fiatal íróársunk és szellemileg barátunk minden tekintetben megérdemli nemcsak a tanítók, tanárok, papok, írók és szónokok, hanem általában az egész művelt közönség rokonszenvét és pártolását egyaránt. Ezen legutóbbi munkája által kettős okból is megérdemli, hogy személyével, illetőleg hangya-szorgalommal szerkesztett könyvével kissé hosszabban foglalkozzunk. Megérdemli a szép tehetségű s valóban jeles szerző teljes elismerésünket először azért, mert oly hézagpótló s kitűnő munkával gazdagította irodalmunkat, a melyhez hasonlót e szakban hiába keresünk, megérdemli másodsor az elfogulatlan magyar sajtó általános jó indulatu pártfogását azotte által is, hogy e művének árt — daezára hogy az eddigi bevételi — mint ő ezt velünk tudja — még most sem fedezik teljesen teremes nyomda-költségeit — és mégis a 22 ivre (LXX és 280 lapra) terjedő csinosan s izlésesen kiállított könyvének árt 2 frint bolti árról — bérmentes küldéssel — 1 frt 20 kr-ra szállította le, nehogy nyereszkedési vágyval gyanúsítsák, hanem ellenkezőleg: hogy ez által az amugy is nagy közkedveltségnek örvendő vaskos könyve még könnyebben megszerezhető s így még nagyobb körben elterjedhető legyen. — Sirisaka kérésére tudatjuk még t. olvasóinkkal, hogy több tekintélyes tanférfi és nyelvész kívánatára, illetőleg hozzá intézett tanácsára — kikkel állandó szellemi összeköttetésben, levelezésben áll a szerző — a szóban levő terjedelmes munkájának egy részét — mely magában teljes egészet képez — külön lenyomatban is kiadta: »Tanulmány a közmondásokról« cím alatt. Ezen, 88 lapra terjedő s a nagy mű elejét és végét képező igen tanulságos és érdekes füzet árt oly csekélyre szabta — egy példány bérmentve csak 33 kr-ra kerül, — hogy azt még a legszerényebb anyagi viszonyok közt is minden művelt ember megszerezheti. Megjegyezzük még, hogy a »Magyar Közmondások Könyvének 2 frt s az utóbb említett u. n. külön lenyomatnak 50 kr. példányonként a bolti ára; továbbá, hogy az említett vaskos műből igen díszes bekötött példányok is kaphatók szerzőnél 3 frtjával. — Minden művelt ember s irodalom pártoló szíves figyelmébe ajánljuk szerkesztő kiadónak e könyvről a honi lapok bírátaiból összeállított nyomtatványt, melyből a t. olvasó meggyőződik, hogy az 1890-ben a magyar nyelven megjelent 633 hirlap és folyóirat nagy és tekintélyes része igen kedvezően nyilatkozott Sirisaka e könyvről. Ezt bizonyítandó, szerző mindazoknak, kik őt e tárgyban megkeresik, szíves készséggel beküldi a szóban forgó könyvről szóló bírálatok utánnyomását. Különösen a tanárok, tanítók, a papság s általában az írók és szónokok vehetik nagy hasznát e munkának. Könyvtárak részére nem is ajánljuk, mert azt hisszük, hogy már eddig is a legtöbb helyen ott találnék e művet. — Levelezéséknél és posta-utalványon eszközözendő megrendeléseknél elegendő ily czímezés: Sirisaka Andor tanító, Pécs (Baranyamegye).

anz seidene bedruckte
FOULARDS fl. 1.20
bis fl. 4.65 p. Met. (ca 450 versch. Dessins) — verf. roben- und stückweise porto- n. zollfrei das Fabrik-Depót **G. HENNEBERG** (K. u. K. Hoflief.), Zürich. Muster umgehen. — Briefe kosten 10 kr. Porto.
37-8-1

HIRDETESEK.

Vadász-fegyverek

Értesítés!

Tisztelettel bátorodom m. t. vevőimnek és a t. közönségnek szíves tudomására hozni, miszerint helyben a főtéren levő üzletemben

vadász- és Flóbert fegyverek valamint revolverek

nagy választékban tartatnak rakáron, továbbá

diszműárúk, nyakkendők,

férfi- és női fehéreneműk kötőpamutok stb. stb.

dús választékban, jutányos áron kaphatók.

Tisztelettel

Heiszler Aladár

35-3-3

Férfi- és női fehéreneműk

Dohányzó-szerek. Diszműárúk.

Flóbert fegyverek. Revolverek.

Sodák csodája!!!

Cleopatra esoda arczkenőes az osztr. magyar monarchia előkelő orvosai által megvizsgáltatott, a bőrre teljesen ártalmatlannak, de hasznosnak találtatott.

Rövid idő alatt eltávolít mindenféle **bőrbajt, nevezetesen szzeplőt, májfoltokat, pattanásokat, szemölcsöket stb. Az arcznak késő korig egészséges fehér rózsás színt kölcsönöz,** az arczbort puhítja, hosszabb használat után eltávolítja a ránczokat. Csak czimeremmel elgyon vigyázni kell.

Kapható utánvétel mellett Bpest Damjanich-utca 9.

TOTH E.

Egy tégely ára 1 frt 50 kr.

CLEOPATRA SZAPPAN 60 KR.

22-12-9

A Takaréé és Hitel-Részvénytársaság
elfogad

takarék-betéteket

és 5-5½-6% mellett kamatoztatja

2-12-12

Az igazgatóság